

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára 4 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Főszerkesztő:
Dr. LEITNER MIHÁLY.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszemléi részét illető min-
den közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Szeptember

A nyár továtunt. A perzselő forróság, a tikkasztó meleg után ismét beállt a hűvös szeptember.

Kérdezzük, hogy milyen nyarunk volt? Bizonyára meleg, nagyon meleg, lehetne erre az önként értetődő válasz. Vagyis jó nyarunk volt. S mi, kisebbségi szempontból ítélve, mégis azt mondjuk, hogy ez a nyár amilyen meleg volt, olyan fukar és olyan hidegszívű velünk szemben. Mert a drágaság nőtt, a gazdasági viszonyok nehezültek s a mi szerény kisebbségi jövedelmünk nem igen tudott lépést tartani a fürdők árával. Az impérium átvétele óta bizonyára ezen a nyáron maradt itthon, illetve volt kénytelen itthon maradni a legtöbb kisebbségi ember. Érdekes statisztikát lehetne összeállítani a kisebbségi fürdőzőkről. A grafikon most talán a legmélyebb pontot érintené.

Ugyancsak statisztikát lehetne készíteni a nyarankint világba repülő erdélyi magyar ifjakról s éppenugy a szeptemberben iskolába először menő magyar gyermekekről. Hogy az előbbi statisztikából rajzolt grafikon nagyon csökkenő tendenciát mutatna, arról biztosak vagyunk. Mert mindig kevesebb és kevesebb azon magyar ifjak száma, akik végeznek. Legtöbben hamarabb ott hagyják a sziszifuszi küzdelmet, részben, mert egy s más ok miatt nem bírják s részben, mert néha-néha az iskola is elhagyja őket.

Ilyenkor szeptemberben, az ősre forduló időben, a nyári pihenés utáni munkakezdeten érdemes elgondolkoznunk egyenként és összesen, egyénekenként és családonként, hogy, hát hová fordítja erejét az iskolából most kiszabadult magyar ifjuság. És különösen érdemes elgondolkoznunk ma, amikor a mai magyar ifjusággal az első teljesen román imperium alatt nevelkedett magyar ifjuság két szárnyra. Ezek már nem küzdenek nyelvi nehézségekkel. Ha, történetesen felekezeti iskolában is jártak, tudják annyira az állam nyelvét, hogy nem akadnak meg tanulmányaik folytatásában s az életben se szenvednek hátrányt emiatt. De ez a magyar generáció nemcsak a román nyelvet kell hogy bírja tökéletesen. Rá kell eszmélnie arra és valószínűleg a nyolc év alatt, ez többször lelkébe vágott hogy neki nehezebb előrehaladnia, mint másnak. Öntudatosan kell látnia az akadályokat. De öntudatosan és bátran szembe is kell szállnia azokkal. Büszkén kell vállalnia ezeket az akadályokat, amelyeket a magyarságuk állít, minduntalan eléjük. Ha

tehát a magyar voltuk miatt szakad rájuk ez a nehezebb sors, akkor mindenütt ki kell, hogy hangsúlyozzák magyarságukat. Nem kihívóan és orcátlanul, nem göggel és mást lenézően de *öntudatos büszkeséggel és szerénységgel*. Meg kell birkoznunk az akadályokkal, amelyeket az élet dob eléjük, azért hogy a magyar kisebbségi nehéz sors vállalásával saját fajuk erényeit tudják a világ előtt ki-domborítani.

És szeptemberben mennek az első osztályos kis magyar gyermekek az iskolába. Riadtan néznek szembe az étellel s talán nem is anyanyelvükön tanulják meg a kultúra elsajátításának egyedüli és nagy-szerű eszközét, az olvasást. A mi kis fiainknak a *nehézségekről a szülőknek nem kell sokat mesélni*, játszva kell velük átlendülni az akadályokon. A magyar szülőknél van itt a kötelesség sulya s ez a kötelesség az, hogy *egyetlen-egy gyermeküket se hagyják iskolázatlan s ha román iskolába járatják, otthon tanítsák meg magyarul is irni és olvasni* a kicsi erdélyi népkisebbségi magyart. Álljanak össze a szülők és *közösen tartsanak egy tanítót*, aki a gyermekekkel, az iskolán kívül, anyanyelvükön foglalkozik s aki az édes magyar nyelven való írásra és olvasásra is meg fogja tanítani őket.

Szeptember, a józan elhatározások hónapja, a munka megkezdésének ideje. 1927 szeptembere nagyon szegényen találtál minket. Akadályos magyar sorsot vállalnak ifjaink az életben s az iskolában. De szegénységünk ellenére is hiven tartunk ki lelkünk sugallata szerint mindenütt és mindenkor a kisebbségi magyar sors vállalásánál. *Magyarságunk, ha áldozatot is követel most, meg fogja hozni a jutalmat abban a magyar kultúrában, amelyben való részvételünk az emberi szellem egyik legnagyobb élvezetét és legnagyobb jótéteményét jelenti a számunkra.*

Kovács Károly.

— Őszi dívatlapok és kézimunkalapok megérkeztek V. Laufer könyvkereskedésében, Deva.

a hölgyvilág
legyőzhetetlen kedvencei
Mindenütt kaphatók!

130 5 21

Dr. Robu Miklós Hunyadvármegyei tisztii főorvosának 30 éves jubileuma

Ünnepi gyűlés a vármegyeház nagytermében
Bankett a Fehér-Keresztben

Hunyadvármegye orvosai és gyógyszerészei vasárnap, szeptember 4-én ünnepi gyűlésre jöttek össze, hogy szerencsekívánataikat és jókívánásait tolmácsolják Hunyadvármegyei tisztii főorvosának, Dr. Robu Miklósnak, aki 30 éve áll a hivatalos orvosi működés szolgálatában.

A megye minden részéből összesereglett elite társaság gyűlése este fél 7-kor vette kezdetét a vármegyeház dísztermében. Megjelent ez alkalommal Sfetescu prefektus és Perian polgármester is. Az orvosok nevében a nagy élyenzéssel fogadott jubiléum elsőnek Dr. Hosszu Jenő Déva városi orvosa köszöntötte fel, aki elismerőleg és csodálattal emlékezett meg Dr. Robu kiváló orvosi karrierjéről. Utána Albescu Virgil dévai gyógyszerész emelkedett szólásra, aki a 30 éves jubileum alkalmából üdvözölve, szép beszédben mutatta be a jelenvoltaknak Dr. Robu életét, mint orvos, ember, családapa, a gyógyszerészekkel való kapcsolatait is megvilágítva. A gyógyszerészek nevében tartott eme szép megemlékező beszéd után Dr. Selár Eugén hátszegi orvos a hunyadmegyei orvosi kar jubileumi ajándékát, egy ezüst evőeszköz szervizt, adta át nagyon szép és bensős, szívből jövő beszéd kíséretében.

Ezután Sfetescu prefektus üdvözölte szép beszédben a jubiléumot, sok és hosszú évekig tartó működést és erőt egészséget kívánva neki.

A lélekemelő beszédekre Dr. Robu Miklós válaszolt néhány szóval, kiemelve azt, hogy a kötelességhez mindig hű maradt egész pályája alatt s így az ünnepeltetést is, munkássága javára és nem a maga személyére könyvelheti el.

Nyolc óra körül járt az idő, amikor az ünnepi gyűlés végetért. Innen bankettre gyűltek össze a Fehér-keresztben, mintegy 300-an. A banketten Papp Sándor, Dr. Szegő Ernő és Tincu köszöntötték fel a jubiléumot. Szak- és aktuális dolgok megbeszélése mellett a jubileumi résztvevők a legjobb hangulatban a reggeli órákig maradtak együtt

Sikkasztások

1927 szeptember 1-től

II. hét

Multheti áthozat 70,000.000

2. A „Romania” szerint Argetoianu földmívelésügyi miniszter a szövetkezetek állami központjánál nagy hiányt fedezett fel A hiányzó összeg cca 160.000.000.

3. Ion Enachescu, a Gangul és Fudulea nevű mintagazdaságok intézője sikkasztott... 200.000.

4. Titus Enacónici, a Cuvântul főszerkesztőjének leleplezése szerint Lascarus Cațorgi, az állami kórházak főgondnoka a kórházak pénzén

MIELŐTT tan-, író-, rajz- és irodafelszerelési cikkekben szükségletét beszerezné, **V. LAUFER, DEVA** saját érdekében tekintse meg dusan felszerelt raktáramat **TELEFON 35.**

Petrol-Govora-részvényeket vásárolt, amelyen az állam vesztett... 30.000.000.

5. Ugyancsak ez a Catorgi a Cuvântul fő-szerkesztőjének állítása szerint egy százágys szanatoriumot is elköltött az állam pénzéből megint... 60.000.000.

6. Szintén a Cuvântul fő-szerkesztőjének meg-állapítása szerint az Anghelescu-féle iskolaépi-tési akcióhoz a földművelésügyi miniszter a közoktatásügyi miniszter közbenjárására kiutalt épületfát mintegy 2 milliárd értékben, amelyből elloptak legalább 1 milliárdot. 1.000.000.000.

Eddig összesen: 1.320.200.000, vagyis egy-milliárdháromszázhuszmilliókettőszázezer lei. Ez csupán két heti eredmény.

Nemcsoda tehát, ha már azon gondolkoznak, hogy a pénzt kezelő állami tisztviselőktől biz-tositókat fognak venni. Ugyancsak ezzel kap-csolatban határozták el, hogy a bankok titkos betevőit is kikutassák, hogy ezáltal tudják meg, kik azok az állami tisztviselők, akiknek nagyobb betétjeik vannak.

A kormány, úgy látszik, a purifikációs mun-kát megkezdte és kegyetlenül, bár helyesen. Mert sokan és sokan lesznek olyanok, akik a rendszernek válnak áldozatává s így nem bü-nösségük, hanem gyengeségük miatt kell szen-vedniök és bűnhődniök.

Egyről-másról

Közkedvelt lapunk külön rovatot nyitott a sikkasztásoknak. Szó sincs róla, az is valami, a gyilkosság azonban tagadhatatlanabbul még valamibb, e rovatban tehát most erről fogunk egyet mást elmondani. Gyilkosság! br-! az ember valósággal elszőnyed még a gondola-tára is, pedig hát felfogás dolga az egész!

Lássunk néhány esetet: Máncics Petru liva-zényi korcsmárosnak volt egy öreg, beteges nagynénje, ki jelentős vagyonát nevezett korcs-márosra íratta át azzal a már megszokott kö-telezettséggel, hogy ez őt életfogytig tartani, gondozni köteles. A megajándékozott szeretett volna 50%-ra kiegyezni, elfogadni ugyanis a vagyont és nem tartani az öreg nőt. Ebbe azonban az utóbbi nem ment bele, miért is kész volt a kocsí, illetve a baj. Ügyvédhez mentek s aztán szent lett a béke. Ez év ápr. 28-án Máncics korcsmájában leitatott egy 20 éves suhancot, Holtea Vaszi, s mikor az már jókedvű volt, azt mondotta neki: hé öcskös,

van nekem egy idős nagyném, ott lakik a Zsil partján, alig tud már mozdulni, látogasd meg így esti szürkület idején, aztán tessékeld be valahogy a Zsilbe, — ráérsz rögtön! aztán jótett helyébe jót várj! Hogy, hogyan ezt a jótettet a dévai törvényszék Máncicsnak rossz néven vette, és e hó 5-én gyilkosságra való felbujtásért vonta felelősségre. Mi Máncics psy-chologiai horoszkopját kértük Hombár Mihály neves bűntudgyivédőtől, s ez kitűnő metreo-criminologus a következőket közölte velünk: Máncics valószínűleg már április 28-án tudta, hogy ez év július és augusztusában tropicus hőségek lesznek és minthogy ő az idős nőről gondoskodni tartozott, és minthogy a mai világ gondjai közepette közel esik annak feltevése, hogy július és augusztusban a nagy-néni nem jutott volna eszébe, cselekményét a gondjaira bizott fürdő idényéről jóelőre való gondoskodásnak kell minősíteni, — cselekmé-nyének, illetőleg e cselekményre való felbuj-tásának lelki rugója tehát a — szeretet. Elfogadva e nagytekintély eme diagnózisát, meg-kíséreljük a magunk lábán mozogni tovább, miért is lássunk egy másik históriát: Dr. Erdélyi Béla budapesti gavallér, amint mond-ják, meggyilkolta a feleségét, letaszítva őt egy sziklahasadékba. A tett lelki rugója bizo-nyára itt is a szeretet. A sziklahasadékban ugyanis valószínűleg szép virágok díszeltek, melyeket a fiatal asszony valószínűleg birni vágyott. A gavallér valószínűleg megérezte ezt az óhaját, és nehogy más valaki hamarabb jusson a virágokhoz, a legrövidebb uton juttatta el hozzájuk valószínűleg azokat óhajító asszo-nyát. És tessenek elhinni a Hombár Mihály lelki diagnózisát nem is olyan téves. Igenis a szeretet a lelki rugója ezeknek az esetek-nek csak hogy azé a szereteté, ami különösen ma mindennél és mindenkinél kedvesebb: a pénzé, a vagyoné, aminek a megszerzéséért folyik ma a bellum omnium contra omnes! S minél nagyobb a küzdelem, az ember annál inkább vetkőzi le magáról azt, ami benne ember. De közbelép az államhatalom. Te gyilkol-d az én vagyonomat, az embert, úgy én végzek veled! S ott ahol a halálos ítéletek érvényben vannak, ismét történik egy gyilkos-ság, de ez már törvénynevében, de szintén — szeretetből — az igazság szeretetéből, mert hát nem is igazság az, hogy X vagy Y kénye kedve szerint pusztíthassa az adóalanyokat, — mert rendszeren a bővebben adózók közül kerül ki az áldozatok száma, — nem igazság az, hogy X és Y eltávolítsa a katonaköteleseket, vagy az anyákat, kik ezeket szülni hivatva vannak!

Ugye, mennyire kézenfekvő ezek után, hogy ez ellen az Egoizmus ellen kellene küzdeni,

hogy a gyilkosságok megszűnjenek, és ismerve az emberek adottságait ugye mennyire remény-telennek látszik ez a küzdelem — remény-telennek éppen annak a sokféle szeretetnek az okából, mely ezeknek a gyilkosságoknak szülő-oka. Igen! Ez az ember tragédiája, : amint Madách oly helyesen fejezi ki azt az Ur szá-vaival: „mondottam ember küzdj és bizva bízzál!” És e tragikus küzdés örökösnek lát-szik! Mennyi sok mindenért kell küzdeni!? A hazáért, a vallásért, a szabadságért, a sze-relemért, a vagyonért, mindmegannyi kincsért, melyhez mindenki legjobban ragaszkodik, melyeket mindenki: legjobban szeret! A győ-zelmes küzdés gyilkosság nélkül el sem kép-zelhető, a vesztes félnek ugye pusztulni kell!

Gyilkosság — szeretet! ugye, hogy kacér-kodnak ezek egymással és velünk!? Ugye, mennyire nehéz elválasztani ezt a két fogalmat egymástól, melyeket az Egoizmus láncol egy-máshoz.

De fogytában a papir, rá kell térni a prob-lémára! Legyen-e az, hogy miért vannak tör-vényes és törvény tiltotta gyilkosságok, avagy, hogy mi az amibe bizva kell biznunk?!

A fentnevezett Manicsnak mindenesetre van ideje ezen eltűnődni, őt ugyanis a törvényszék f. hó 5-én fentirt tetteért 8 évi fegyházra ítélte el, míg Holtea Vaszi, 4 évet kapott. Termé-szetesen a vádlottak felebbeztek, hiszen ők nem bűnösök! A felebbezési forum azonban bajosan fog ügyükből problémát csinálni! A törvény törvény, az ember pedig továbbra is ember marad!

Dr. Fodor István.

SPORT

Reg. 4 Gr. (Deva) — Unirea (Alba-Iulia) 7:2 (2:2)

Csütörtökön d. u. 5 órai kezdettel elég kevés néző jelenlétében mérkőzött a fentemlített két csapat. 5:12-kor Huniade (Deva) szabadrugás-ból egy sarok gólt rug. A 25-ik percben Uni-rea egyenlített. A 31-ik percben Brancov (Deva) újabb gólt lő. A 43-ik percben az Unirea újra egyenlített. Az eredmény 2:2 mikor a bíró félidőt fúj. A második félidő 14-ik percében Brancov majd a 29-ik percben Veszpréni (Déva), a 41-ik percben Brancov, a 43-ik percben Vesz-prémi és végül A 45-ik percben Brancov újabb gólokat lönek. A bíró lefújja a játékot 7:2 eredménnyel. Jól játszottak: Grünberger és Krausz Alba-Iuliáról, Déváról pedig Cinkora,

Hitvallás

Mint lenyűgöző villám gondolat,
mely becikázik távolok kódéba
— kéjjel szántva csillagatlan eget,
és fényugarának lángecsetével
árnyat riaszt a hunyó ürben

Sötét, kietlen utakon,
hol csendet lázít viharok zenéje
és a sejtelem csak remegve jár,
szívemre vonlak s izzó lángján
csillaggá gyujtlak, Erdély!

Te vagy álmaim legvégső határa,
minden rögzöd egy-egy oltár nekem;
anyám, kinek emlőin csüngve csüngök
s kinek tekintete
lángbetűkkel ír célt, irányt elem.

Mint kelő nap, mely harmatot
hajnalok pirján olvasztott rubinttá
— zsongatva milljó életet,
kebled duzzadó halmiról,
— mint feslő bimbó rózsatőn,
életet ígérő reményként
mosolygok vissza két szemedbe,

melynek fénye villám gondolatok
szárnyán röpit a távolok felé
— kéjjel szántva sötét, borus eget,
hol lángtekinteted bűvös ecsetje
szent hittel festi a jövőt.

Kosztolánszky István.

Akit Rudolf trónörökösnek hisznek A lajosmizsei tömegpsychosis*

Nyirő Gyula dr., egyetemi tanár, főorvos és Petrovich Ferenc dr., segédorvostól.

Magyarországon a közelmúlt időben fellépett tö-megjárványokról a „Moravcsik-émlékkönyv“-ben számol be Somogyi, megállapítván, hogy a háboru s a háborúval kapcsolatos izgalmak az általános lelki alkatot átalakították, illetve hajlamossá tették tömegpsychosisok keletkezésére. Az alábbiakban az ő eseteihez fűzünk hozzá egy általunk észlelt ér-dekes tömegpsychosist.

Pestmegye Lajosmizse nevű községében és ál-talában Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd környékén több mint két éve tartja magát a hit, hogy Rudolf trónörökös életben van, sőt szélteiben-hosszában beszéltek, hogy Nagykőrös közelében egy tanyán él. Lajosmizse egyik lakosa, G. J. 50 éves, as-theniás habitusu, rendkívül választékos, mesterkél-t mondatalkotásu, igen érzékeny egyén, két évvel ezelőtt fel is kereste az állítólagos Rudolfot, ki-ben a volt trónörökösöt vélte felismerni. Ekkor szó-beli megállapodást kötött az öreg emberrel és magához véve, örök lakhelyet, teljes ellátást, ha-lála esetén tisztességes temetést biztosított neki. Az állítólagos Rudolf trónörökös tehát két évvel ezelőtt költözött Lajosmizsére, ahol titokzatos el-zárkózottságban élt. Az említett tévhit azóta ál-landóan tartotta magát, de általánosabbá csak há-

Előadott a Magyar Orvosszövetség „Elme- és idegor-vosi szakosztályának“ 1927 június 17-iki ülésén. Megje-lent a Temeváron megjelenő „Praxis Medici“ című gya-korló orvosok szaklapjának f. évi 7-ik számában.

rom hónappal ezelőtt vált. Ekkor már az előjá-róság is tudomást szerzett a dologról és az ál-Ru-dolfot, kinek illetőségét megállapítani nem lehetett, mint munkanélkülit, a budapesti toloncházba vi-tette. Ez ez intézedezés robbantotta ki az eddig lappangó hitet. Egy szociális misszióhoz tartozó nővérről az élén 100 tagu küldöttség kérte az ál-Rudolf elbocsátását a toloncházból, ami folyó év április 11-én meg is történt. Az ál-trónörökös a 100 tagu küldöttség szinte ünneppelve vitte Lajos-mizsére, ahol naponta keresték fel kisebb-nagyobb tömegre, akik látni és hallani akarták őt. Husvét másodnapján 50-es csoportokban, mintegy 1200 főnyi embersereg gyűlt lakóhelye köré, kikhez az ál-Rudolf néhány szóból álló beszédet intézett. E csoportosulások megakadályozása céljából, valamint annak eldöntése végett, hogy az ál-trónörökös szélhámós-e, avagy elmebeteg, az alsódabasi járás főszolgabirája a következő sorok kíséretében in-tézetünkbe utalta:

„Fentnevezett körülbelül két év óta lakik La-josmizsén, egy G. nevű parasztember tanyáján. Magát cs. és kir. patkányirtó és képrajzoló mű-vésznek mondja és úgy viselkedik, mintha néhai Rudolf trónörökös lenne. Hagyja a népet a G. ta-nyájáraözönlenni, a községtől la kásadója útján élél-miszert halmoz fel s minden alkalmat megragad, hogy a népet származására vonatkozólag félreve-zesse. A hozzáintézet kérdésekre zavaros felele-tek ad, korát, származását, valamint szüleinek nevét állítólag nem tudja, vallását illetőleg be-mondja, hogy görög katolikus, református, naza-rénus, lutheránus, baptista és zsidó, mert a vallá-sok az idő végén ugyanis egyuton találkoznak. Ál-

Veszprémi, Huniade és Brankov. Bíró: Alex. Dumitrescu kapitány.

Sz.

Hunyadmegyei csapatok mű. ödésben

Minerul—Cfr. Simeria 5:0 (4:0) Barátságos.
Bíró: Ágoston Camp. Vulkáni pályán trening jellegű barátságos mérkőzést játszott a két csapat. Minerul Állandó fölényben Szüle 1 és Kovács 3 gooljával terheli Simeria hálóját az első félidőben. A második félidőt is teljesen Vulkán uralja és inkább iskolajátékra mint goolra törekedtek. Az 5-ik goolt Schlemann rugta. Weisz, Minerul, sorozatos kapu mellé és fölé lőtt labdáival tünt ki. Jó volt a Minerulnál Mézner, Golgoji és Kovács, Kiss kapus kevés dolgát precizen látta el. Simeria csapatában Pribil, a két hávéd és a kapus valamint Szabó tünt ki.

Camp I.—Jiul comb. 6:0 (3:0) Barátságos
Petrosényban. Bíró: Szabó, Camp. A Camp a Jiul első csapatát kötötte le, de közben a Jiul az Aac.-al fixirozta a mérkőzést. A mezőnyt teljesen a Camp uralta s kényelmesen játszva könnyen győzte le a lupényiakat.

Jiul Ap.—Aradi Ac. 2:1 (1:1) Barátságos.
Bíró: Weinesth Jiul. A lupényi dályán mérkőzött meg a két rivális. Az Aac tartalékolva a Jiul Berkessy, Eli és Kálianovitsal megerősítve állt ki. Az első félidő gooljait Kucharek Jiul, illetve Kelly Aac. rugták, a győztes gool Steiner Jiul érdeme.

Belzó.

Legolcsóbban vásárolhatók:

legfinomabb kölnivizek, arckrémek, parfümök, puderek, szappanok és mindenféle toalette cikkek:

Parfumerie Carmen
(volt Issekutz drogueria)
Déva, Színház épület

— Legújabb gyermekjátékok kaphatók
V. Laufernél, Déván.

litása szerint katona volt, de szolgálati helyét, idejét rábizza észak, kelet, dél, nyugat nyilatkozatára. Az utolsó időben bejegyzésével egy fényképész lefotografálta és képét jó pénzért a nép között árusítja. Nemcsak a dabasi járásból, de a szomszédos járásokból is rengeteg alsóbbrendű nép jár hozzá, hogy hódoljon neki. Miután a róla felvett jegyzőkönyvet nem akarja aláírni, az a gyanu is merülhet fel, hogy nevezett talán írni sem tud, bár elég magas intelligenciája és tökéletes német beszéde ellene mutat.

Ferenc Károly Adolf folyó év április 12-én vételtett fel intézetünkbe. Pontos adatai ismeretlenek, azok a nála lévő iratokból nem tűnnek ki és csupán neve és patkányirtó foglalkozása állapítható meg. A testi vizsgálat alkalmával különösebb, említhető érdemes elváltozást nem találtunk. Korát illetőleg 65—75 évesnek becsülhető, arca, bár botvált, határozottan emlékeztet Ferenc József arcára.

Lelki vizsgálat alkalmával feltűnően bizalmatlan magatartásából, tartózkodó viselkedéséből nagy számú téveszmék sejthetők. A vizsgálatra fokozottan figyel, környezetét állandóan szemmel tartja, a kérdező orvost fürkészve nézi és annak minden kis mozdulatát észreveszi. A kérdéseket gyorsan és jól megérti, környezetét, helyzetét illetőleg teljesen tájékozott. Származását kutatva, a választ megtagadja, állítása szerint rendes iskolába nem járt, ellenben nagy urak oktatták. Élete folyásáról érdeklődve, rendszerint kitérően válaszol, nyilvánvaló lepezési szándékkal s kéri orvost, hogy ne emlékeztesse őt a régiekre, mert az elmúlt dolgok siratni valók és ő is sokszor sirt ott, ahol csak a jó Isten látja.
(Folyt. köv.)

HIREK

— **Kinevezés.** Csabi Gyilla József volt árvaszéki ülnököt az igazságügyminiszter szeptember elsejével a dévai törvényszékhez sef portarelnek nevezte ki.

— **A dévai Ügyvédi Kamara** közgyűlést tart f. hó 25-én a törvényszék II. emeleti 88 számú termében.

— **Szüreti mulatság.** A dévai ipartestület f. hó 24-én szombaton a Fehér-Keresztben nagyszabású szüreti mulatságot fog rendezni. Az előkészületek már nagyban folynak.

— **Táncvizsgabál.** Kiss Rózsa okleveles tánc-tanárnő augusztus 27-én, szombaton este tartotta meg vizsgabálját a Fehér-Kereszt éttermében meglehetősen érdeklődés mellett igen szép és gyönyörködhető műsorral. A táncvizsgabál most is előnyösen mutatta be Kiss Rózsa táncitanítói képességét. A műsor végeztével tánc volt, amely a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott, amikor is a hálás tanítványok bucsút vettek a kitűnő tánc-tanárnőtől.

— **Elhelyezték az autobusz-állomást.** Városunkba érkező és induló autók eddig a Fehér-Keresztnél lévő új utca elején állomásoztak. A közönség ezzel nagyon meg volt elégedve, mert a hely, központi fekvésénél fogva, minden utasnak nagyszerűen kedvezett. Most azonban a városi tanács állandó bizottsága úgy intézkedett, hogy az autobusz-állomás ne itt, hanem a Kaszinó háta mögött legyen. Kedden már tényleg oda dirigálták a szegény autobuszokat. Szerdán azonban hetivásár lévén, annyi fát hoztak be, hogy az autobuszoknak már nem jutott hely s így szerdán a régi helyen állomásoztak. A mi véleményünk az, hogy a Kaszinó háta megetti hely nem felel meg a közönség igényeinek, eltekintve attól, hogy szerdánként mindig máshol kellene állomásozniok. A régi állomás nem ártott sem a városnak, sem a közönségnek, sőt annyi hasznuk volt belőle, hogy a Domnița Elena utcát egy kissé forgalmasabbá tette s az ott üzletet nyitott kereskedőket és iparosokat kárpótolta egy kissé a piac elmaradásáért. Az ottani üzleteliségeket ugyanis azért vették ki, mert a piacnak odahelyezézeről volt akkor szó, ami tetemesen nagyobb forgalmat biztosított volna a bérlők részére. Végeredményben tehát, az utazó közönség eminens érdeke az állomás visszahelyezése, miért is, általános óhajnak engedve, kérjük a városi tanácsot, hogy eme sérelmes intézkedést vonja vissza.

— **Kertiünnepély Marosnémetin.** Mint már megirtuk, szeptember 18-án a marosnémeti református egyház a dévai ref. dalárda közreműködésével a marosnémeti gróf Horváth-Toldy Rudolf kastély parkjában nagyszabású kertiünnepélyt rendez. A vendégeket autók fogják kiszállítani fél 3-tól a megyeházától. Vissza este 9-kor fognak jönni az autók, de a vonattal is vissza lehet jönni. A vonat Németiből 7 óra 9 perckor indul Déva felé. Külön kell kiemelnünk azt, hogy a vendégszerető, áldozatkész gróf egy 16 méter széles és 16 méter hosszú padozatot készíttetett a tánc részére, úgy, hogy a táncolók a lehető legjobban fogják magukat érezni. Szerencsekerék, karikadobás, lemezdobás, fazéktörés és zsákbanfutás fogja a publikumot szórakoztatni, nem is említve a fenséges marosi csolnakázást. Az előjelekből ítélve egy szép és kellemes kirándulásban lesz része a dévaiaknak. A házigazda gróftól csak a legnagyobb elismeréssel említhetjük, akinek az áldozatkészségén fog felépülni az egész szép kirándulás. Az autobuszok Schuller Albert üzletétől indulnak s az utasok ezen alkalommal 50 százalékos kedvezményben fognak részesülni.

— **Ha őszül a haja** használja az Erős-féle Carboriu-hajregulátort, mely rövid használat után a haj eredeti színét visszaadja, nem festék! Kapható: *Erős A. gyógyszertárban, Déván.*

48 25 52

— **Tilos a gyermekeknek a főtérn kerékpározni.** Déva város polgármesteri hivatala ezúton közli, hogy szigorúan tilos a gyermekeknek kerékpárral közlekedni a Regina Maria utcán a vármegyeházától, a főtérnek a Decebál utcával képezett sarkáig, tekintettel arra, hogy az utca rendkívül forgalmas és igen könnyen baleset áldozatául eshetnek.

— **Értesítés.** Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy néhai Dr. Cserey Zsigmond ur házában fogászati rendelőmet megnyitottam. Mint új ember, kizárólag csak ismeretségre törekszem. E cél elérése érdekében, és hogy mindenkinek alkalmá legyen meggyőződnie speciális tudásomról, az első két hónapban szeptemberben és októberben teljesen önköltségen dolgozom. Kereskedő és iparos alkalmazottaknak *este 7—8 ig* külön rendelés. *Garai Pál*, műfogspeciálista.

151 3—

— **Városi mozgó hírei.** Szombaton, folyó hó 10-én és vasárnap, 11-én d. u. 5 és este 9 órákor „A cár táncosnője” c. 9 felv. rendkívül izgalmas tárgyú látványos filmdrámát vetíti a városi mozgó. Főszerepben Laura la Plante. Kedden, 13-án este 9 órákor „Szenvedélyes asszonyok” című 8 felv. dráma a híres asszonyok életéből lesz műsoron. A főszerepekben Fern Andra és Eszterházi Ágnes (Chinay hercegnő és Rigó Jancsi). Csütörtökön, 15-én este 9 órákor „Szent Teréz csodatétele” vagy „Valóság és legenda” c. 7 felvonásos vallásos tárgyú film fog futni. A főszerepet Simone Kandray és Jeanne Leguesne kreálják.

— **Értesítés.** A Romániai Grafikai Munkások Szövetségének dévai VIII. kerületi vezetősége felhívja a t. olvasóközönséget, hogy legújabb könyvekkel kibővített könyvtárát f. hó 11-én megnyitja. Könyvtára: minden vasárnap d. e. 10—12 óra között. *A vezetőség.*

— **Érsek Mária** kezdőknek és haladóknak zongora órákat ad. Ugyancsak zongorából magánvizsgára is előkészít növendékeket akadémiai rendszer és módszer szerint. Kezdőknek ének órákat is ad.

162 1 1

— **Értesítés.** Tisztelettel hozom mélyen tisztelt megrendelőim tudomására, hogy régi cégünket férjem elhalálása után továbbra is *Croitoria de dame Desideriu Lázár* cég alatt vezetem. Műhelyünket lényegesen megnagyobbítva, a legkényesebb igényeknek megfelelő *női ruha fontosságokkal* a legpontosabban tudom a t. közönséget kiszolgálni. Az őszi újdonságok és külföldi divatlapok megérkeztek. Kérem mélyen tisztelt megrendelőimet, hogy eddigi bizalmukkal szalonomat továbbra is megtisztelni sziveskedjenek. *Croitor de dame Desideriu Lázár.*

160 1 1

— **A gyermekbénulási betegségben** ezelőtt két héttel Nagyágon Kántor György 5 éves gyermek is megbetegedett. Dr. Hosszu Jenő dévai városi orvos szüleiével együtt a dévai járványkórházba hozatta, ahol azóta a legnagyobb gonddal ápolta. A fáradtságot siker koronázta, a gyermek már egy kissé tudja mozgatni tagjait s remény van arra, hogy a jó orvosi kezelés miatt a gyermek néhány hét alatt teljesen visszanyeri egészségét.

— **Számos női bajnál** a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

150 4-26

Tüzifát és faszenet

legjutányosabb árban szállít vagon-telekben kisebb és nagyobb mennyiségben.

HÖNIG ARTHUR DEVA

STR. AVRAM IANCU 1. 125 9—12

România -- Minist. de Int. -- Pref. jud. Hunedoara
Nr. 11686—1927.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința, că se va ține licitație publică pentru vânzarea automobilului „Austro-Daimler” al județului în ziua de 10 Octombrie 1927 orele 9 a. m. la Prefectura județului Hunedoara.

Condițiunile se pot vedea la contabilitatea prefecturii.

Deva, la 1 Septembrie 1927.

163 1—1

P. prefect: Dr. Baloz.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința că la internatul liceului „Decebal” din Deva cu 1 Septembrie 1927 este loc vacant pentru o *infirmieră*. Plata lunară în numerar Lei 1800 și va primi dela internat *masă și locuință gratuit*.

Cei ce doresc a ocupa acest post, vor înainta cererile cu acte justificative la Direcțiune până în 15 Sept. a. c.

Concurențele cu diplomă de infirmieră vor avea preferință.

161 1—1 Direcțiunea liceului „Decebal” Deva.

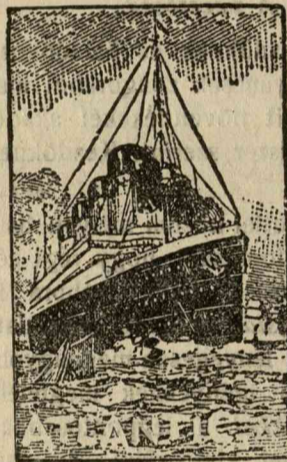
Hirdetmény

Folyó évi szeptember hó 14-én délelőtt 9 órakor petrogeni-i központi istállónknál 18 db. nagyobbrészt hidegvérű kiselezett nehéz bányalovat, készpénzfizetés ellenében, nyilvános árverésen eladunk. Kikiáltási áron aluli ajánlatok az árverésnél figyelembe nem vétetnek.

158 1—1

Bányaigazgatóság Petroșani.

Kanada, Észak-, Közép- és Dél-amerikába utazók figyelmébe!

Utasaink szíves tudomására hozzuk, hogy rendszeres gyorshajóirataink vannak Európából Amerikába — Hamburg, Bréma, Antwerpen, Cherbourg, Southampton és Liverpool kikötőkből — a legnagyobb kényelemmel berendezve, figyelmes kiszolgálással és elsőrendű konyhával ellátva.

A legjobban ismert első, második és turista osztályon kívül különösen hajóink harmadik osztálya örvend nagy közkedveltségnek.

Hajóink alkalmazottai igyekeznek úgy az utasok kényelméről gondoskodni, mint tanáccsal és felvilágosítással szolgálni.

— A harmadik osztály kabinjai egészségesek, tiszták és tágasak. — Az ellátás elsőrendű és változatos.

Hajómenetjegyirodánk prospektusokkal és felvilágosítással mindenkor készséggel szolgál.

România legnagyobb utazási irodája

„ATLANTIC” S. A. R.

utazási iroda azelőtt N. Brück & Co.

135 1—3 TIMIȘOARA,

Józsefváros, Strada, I. C. Brătianu (Uri-utca) 4/a.

ARAD,

Bulevardul, Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 37.

Rafal József — Deva

Str. Eminescu No. 1. — Autókereskedelmi vállalat. — Hunyadmegye egyedüli hivatalos képviselője a

FORD motoros Comp.-nak

Állandó választék autókban, alvázakba és tractorkokban. — Nagy raktár alkatrész és felszerelési cikkekben. — Michelin, Pirelli, Fireston gummik állandóan raktáron.

Benzin, olajok.

Konkurrencián felüli árak

Autóvevőimnek az alkatrészek vásárlásánál 20% engedményt adok. 127 10—

Női szabászatú tanfolyam!

Legújabb módszer szerint tanítok szabni. Jelentkezhetni szeptember 15-ig. Cim a kiadóhivatalban. 164 1—1

TISZTA SELYEM HARISNYA

45 számú cikk

ADESGO

A védjegy beleszőve minden párba.

Mosható és tartóssága páratlan!

Kapható csak:

Dániel Lajos
cégnél
D é v á n

„ADESGO” FABRICA DE CIORAP
BUCUREȘTI
Calea Șerban Voda No. 220.

163 6-52

NAGYON ÉRDEKES az illusztrált, népszerű

„RADIOWELT” 140 5—

(Radióvilág) rézmetszetben. Az európai programokon kívül aktualitásokat és műszaki értekezéseket tartalmaz.

Egyes szám ára 25 Lei. Próbaszám ingyen.

Wiener Radioverlag, WIEN, I. Pestalozziggasse 6/84.

V. LAUFER

könyvnyomdája, könyv-, papir-, író és rajzszerkereskedése könyvkötészete

DEVA, STRADA REGINA MARIA 12.

Szülők figyelmébe! Szülők figyelmébe!

Az iskolai év kezdete alkalmából tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és t. szülők szíves figyelmébe ajánlani Bukarest, valamint a külföldről ujonnan érkezett árukkal dusan felszerelt

tan-, író- és rajzszerkereskedésemet.

Állandóan nagy raktár román és magyar tankönyvekben, legjobb minőségű körzők, könyv- és tolltartók, zsebkések, író- és rajzszerkek, kímű gyártmányu hegedűk, hegedűhurok, hegedűalkatrészek, festékek és festőszerek, valamint mindennemű iskolai felszerelési cikkekben.

Dus választékban kaphatók irodafelszerelési cikkek, díszlevélpapírok, papírkülönlegességek, dísz- és ajándékművek, román és magyar ifjúsági iratok, kiválóan izléses helybeli és művész képeklapok, irodalmi és zeneművek.

Iskolakönyvek bekötését

könyvkötészetemben izléses, tartós kivitelben, jutányos árak mellett vállalom el, azokat a legrövidebb idő alatt készítem.

Könyvnyomdámiban

minden e szakba vágó munkák izléses, csinos kivitelben, jutányos árak mellett a legrövidebb idő alatt készülnek.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!